

Academic English – Akademická angličtina

Vlasta Galisová

ŠTĚPÁNEK, L. & DE HAAFF, J. (2011). *Academic English – Akademická angličtina. Průvodce anglickým jazykem pro studenty, akademiky a vědce*. Praha: Grada.

„Angličtina představuje v současnosti jazyk stěží přehlédnutelný“. Slova autora z úvodní kapitoly publikace *Akademická angličtina* výstižně charakterizují potřebnost textu. Setkávání s anglickým jazykem se totiž nevyhneme, ať chceme, či nechceme. O to více pak na akademické půdě, v prostředí vysokého školství i vědy, kde nutnost se vzdělávat s sebou přináší i nutnost znalosti světových jazyků. Akademický jazyk je svébytnou součástí každého jazyka a stejně je tomu i v angličtině. Jedinečnost této publikace spočívá zejména v tom, že je napsána v českém jazyce. Dosud bylo možno čerpat znalosti z oblasti tzv. „*academic writing*“ pouze v jazyce původním, tedy anglickém. To samozřejmě předpokládalo již pokročilejší znalost jazyka. V uvedené publikaci je čtenáři nabídnuta možnost vstoupit do tajů, zákoutí i celé širší problematiky akademického psaní velmi přístupnou a zajímavou formou a navíc v jeho jazyce, v jazyce českém.

Čtveřice odborníků, tvořená třemi pracovníky Centra jazykového vzdělávání Masarykovy Univerzity v Brně a rodilou mluvčí Janice de Haaff, představuje ideální složení autorského kolektivu. Přítomnost tzv. „*native speaker*“ i českých odborníků umožňuje pohled na dotčené jazyky, jejich korelaci i snadnější pochopení pro českého čtenáře bez obavy, že by snad ryze „český“ pohled mohl přinést nižší úroveň odbornosti. Oblasti zájmu hlavního autora PhDr. Libora Štěpánka, Ph.D. jsou měkké dovednosti tzv. „*soft skills*“, např. ústní projev v angličtině, akademické psaní a využití technologií ve výuce jazyků. Rodilá mluvčí, Janice de Haaff, MEd, BEd vystudovala pedagogiku na Concordia University v Kanadě a technologie ve vzdělávání na Manchester University ve Velké Bri-

tánii. V poslední době se mimo jiné podílela na tvorbě programu akademické angličtiny na Beijing Normal University v Číně. Dalšími autory jsou Mgr. Alena Hradilová, Ph.D., která se specializuje na akademickou a právnickou angličtinu a využití videokonferenčních technologií ve výuce odborného jazyka, a Ing. Bc. David Schüller, jenž poskytuje jazykovou podporu pro studenty se specifickými potřebami.

Publikace uvádí první kapitolou čtenáře do problematiky akademické angličtiny a jejího uplatnění (přednášky, prezentace, semináře, individuální studium, veškeré písemné práce spojené s vědeckou prací a v neposlední řadě i administrativní postupy spojené se studiem či prací v zahraničí). Všímá si také akademických dovedností „*academic skills*“, které při uplatňování akademické angličtiny musíme zvládat. Uvedené dovednosti jsou v podstatě shodné s obecnými jazykovými dovednostmi a znalostmi. Zahrnují znalost slovní zásoby „*vocabulary*“ a mluvnice „*grammar*“ i dovednost čtení s porozuměním „*reading*“, poslechu „*listening*“, mluvení „*speaking*“ a písemného projevu „*writing*“. Všechny jsou postupně rozebírány v dalších šesti kapitolách s důrazem právě na specifčnost akademického jazyka. Každá kapitola je doplněna mnoha praktickými cvičeními (řešení si může čtenář zkontrolovat v přehledném klíči v závěru publikace). Jako velmi přínosné spatřuji uvedení užitečných webových odkazů na závěr jednotlivých kapitol, které poskytují zájemci další prostor k samostudiu. Všechny kapitoly také obsahují vyjádření vztahu dané dovednosti k Společnému evropskému referenčnímu rámci pro jazyky (dále SERR).

Ačkoliv je text primárně určen pro jazykovou úroveň B2, C1 dle SERR, ani začátečník se nemusí obávat jeho využití. Druhá kapitola, věnovaná rozvoji slovní zásoby si všímá obecné akademické slovní zásoby, doplněné upozorněním na nutnost znalosti odborné terminologie a zejména na rizika dvojznačnosti terminologie. Právě začátečník uvítá i podkapitolu věnovanou práci se slovníkem, která je nedílnou součástí jakékoliv práce s cizojazyčným textem.

Jakkoliv je právě na poli akademické angličtiny chápání co největšího významu jednotlivých slov důležité, pro plynulost, klid a jazykové sebevědomí není možné opomenout ani pravidla stavby jazyka. Mluvnice tvoří další ze základních pilířů, na kterých můžeme stavět kvalitní a trvalé znalosti řeči. Autoři vybírají ve třetí kapitole ze široké oblasti gramatických pravidel a pouček zejména poznatky, které mohou pomoci alespoň částečně k lepšímu uchopení specifické výšece anglického jazyka. Začátečníkům se snaží poradit, jak gramatické jevy uchopit, v jakých základních krocích postupovat. Jako velký klad vnímám snahu autorů o vlastní pohled na problematiku. V žádném případě se nesnaží suplovat tradiční anglické gramatiky, jichž je na knižním trhu nepřeberné množství. Všímají si cíleně mluvnických okruhů, které jsou nějakým způsobem důležité právě pro oblast akademické angličtiny a poskytují čtenáři určitou sérii cvičení právě k těm gramatickým specifikům, která mají pro komunikaci v univerzitním prostředí nějaký význam. Jsou to zejména slovní druhy a jejich zásadní význam pro pregnantnost akademického textu a z oblasti syntaxe pak především základní znalost slovosledu, která je pro sdělení v anglickém jazyce klíčová.

Jak již bylo uvedeno, další kapitoly rozpracovávají jednotlivé jazykové dovednosti: čtení psaní, poslouchání a mluvení. V části věnované poslechu by mohl být oprávněně očekáván jako doplněk učebnice i zvukový nosič, aby čtenář cíleně procvičil vybrané aspekty této jedné z nejobtížnějších jazykových dovedností. V současné době můžeme najít na internetu mnoho různých poslechových cvičení a aktivit. Autoři se absencí zvukového nosiče možná záměrně vyhnuli zbytečnému navýšení ceny publikace. Čtenář se však nemusí obávat, v závěru kapitoly je mu opět nabídnuto mnoho užitečných a inspirativních odkazů, přinášejících různé reálné poslechy, záznamy přednášek i běžných komunikačních situací, často doplněných videozáznamem.

Domnívám se, že publikace postihuje všechny základní rysy jazyka, které jsou pro mluvený a písemný projev v akademickém světě důležité. Čtenář na vyšší jazykové úrovni snad může být poněkud zklamán jistým zjednodušujícím přístupem autorů. Pokud je však snahou poskytnout informace co nejširšímu spektru čtenářů různých jazykových úrovní, není zřejmě možné se jistému zjednodušení vyhnout. O to více nadějí vzbuzuje zmínka autorů v závěru naznačující zájem i nadále přicházet s dalšími publikacemi a v nich se pokoušet o hlubší vhledy do problematiky akademického angličtiny.

Kontakt:

Mgr. Vlasta Galisová
SOU stavební, přísp. org.
Boženy Němcové 22, Opava
e-mail: vlasta.g@centrum.cz